

OBVEZE RADNIKA SUKLADNO ZAKONU O ZAŠTITI NA RADU

Narodne novine br.71/14,118/14

U smislu Zakona o zaštiti na radu, čl. 3.

Radnik je fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca

Osoba na radu je fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod poslodavca ali za njega obavlja određene poslove (osoba na stručnom osposobljavanju za rad; osoba na sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi; osoba koja radi na određenim poslovima u skladu s posebnim propisom; redoviti student i redoviti učenik srednjoškolske ustanove na radu u skladu s posebnim propisom; osoba koja radi kao volonter, naučnik, student i učenik na praksi, osoba koja radi u vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere i slično)

Druga osoba je osoba koja se po bilo kojoj osnovi rada nalazi na mjestu rada (poslovni suradnik, davatelj usluga i dr.)

1. Obveze glede zabrane pušenja, uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

- Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima (čl. 57., st. 2.)
- Zabranjeno je pušenje na mjestu rada (čl. 57., st. 3.)
- Zabranjeno je pušenje u radnim prostorijama i prostorima osim onih u kojima poslodavac iznimno utvrdi da je pušenje dozvoljeno, o čemu u takvoj prostoriji mora biti istaknut znak mjesta za pušenje (čl. 57., st. 4.)

Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada. (čl. 58, st. 1.)

Ako radnik odbije pristupiti provjeri, smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (čl. 59., st. 2.)

2. Osposobljavanje za rad na siguran način

- Radnik je dužan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi poslodavac (čl. 67.)

3. Obavljanje poslova s dužnom pažnjom

Radnik je dužan obavljati poslove s dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zdravlju, kao i sigurnosti i zdravlju ostalih radnika (čl. 68., st. 1.)

Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika i to na način da:

- prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog

- ovlaštenika,
- pravilno koristi sredstva rada,
- pravilno upotrebljava propisanu osobnu zaštitnu opremu koju je nakon uporabe dužan vratiti na za to određeno mjesto,
- pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada
- odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje kao i o nepostojanju ili nedostatku uputa koje su dane za takvu situaciju, te o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu
- posao obavlja sukladno pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca
- prije napuštanja mjesta rada ostavi sredstva rada u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike i sredstva rada.
- surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom za zaštitu na radu (čl. 68.)

4. Obveza suradnje

Radnik je dužan surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom zaduženim za zaštitu na radu, specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu (čl. 69., st. 1.)

Radnik nije obvezan snositi troškove u vezi s primjenom pravila zaštite na radu i zdravstvenih mjera (čl.69., st. 2.)

Radnik mora odmah izvijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu (čl.69., st. 3.)

5. Napuštanje radnog mjesta pri neposrednoj prijetnji za život i zdravlje

Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijeti rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice (čl.69., st. 4.)

Radnik o tome mora obavijestiti poslodavca, stručnjaka zaštitu na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu. (čl. 69., st. 6.)

Poslodavac, njegov ovlaštenik, odnosno radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora koji je obvezan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika (čl. 69., st. 7.)

6. Stres na radu ili u vezi s radom

Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama poslodavca za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom (čl. 52., st. 1.)

Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s poslodavcem radi sprječavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom. (čl. 52., st. 2.)

Navedene obveze odnose se i na radnike koji u skladu s općim propisima o radu, kao rukovodeći radnici ili članovi obitelji poslodavca fizičke osobe, ostvaruju pravo samostalno odlučivati o svojem radnom vremenu, stanci te o dnevnom i tjednom odmoru (čl. 52., st. 3.)